

Čís. 8437.

Povinnost kupce plného práva k opovědi firmy k zápisu do obchodního rejstříku vztahuje se i na cizozemce. U kupce cizozemce jest další podmínkou zápisu do obchodního rejstříku průkaz vzájemnosti. Lhostejno, zda byl kupec živnostenským úřadem připuštěn k provozu obchodní živnosti po průkazu vzájemnosti, či výjimečně zemským politickým úřadem bez tohoto průkazu.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1928, R I 796/28.)

Rejstříkový soud vrátil opověď firmy kupce jednotlivce k doplnění v tom směru, by bylo vykázáno způsobem podle ministerské vyhlášky čis. 225/1926 sb. z. a n. a výnosu ministerstva spravedlnosti ze dne 28. prosince 1926, čis. 54.907/1926 sděl. věst. min. sprav. 1927 státní občanství podatele a, pokud jest cizozemcem, byla vykázána úředním potvrzením ministerstva spravedlnosti v Praze recipocita (§ 33 obč. zák.). Sdělení 115 Věst. min. sprav. 1926. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Pokud se týče požadavku napadeného usnesení, by opovídatel vykázal státní občanství nebo, pokud jest cizozemcem, vykázal úředním potvrzením ministerstva spravedlnosti v Praze recipocitu podle § 33 obč. zák., jest tento požadavek oprávněn, neboť v živnostenském listu ze dne 21. září 1925 jest sice uvedena obec L. okres Česká Lípa jako domovská obec rekurenta, avšak list tento není důkazem o domovské příslušnosti (o státním občanství) rekurenta. Jest tedy nutno, by rekurent vykázal buď zdejší státní občanství nebo, je-li cizincem, recipocitu podle § 33 obč. zák.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nejvyšší soud, prozkoumaj spisy, neshledal, že napadené usnesení rekursního soudu jest ve zřejmém rozporu se zákonem neb se spisy nebo že jest stíženo zmatečností. Není tu tedy podmínek § 16 cí. pat. ze dne 9. srpna 1854, čis. 208 ř. zák. a nemohlo býti vyhověno dovolací stížnosti. Vzhledem k vývodům této stížnosti jest ještě dodati toto: Měl-li rejstříkový soud pochybnosti, zda jest navrhovatel československým státním příslušníkem, byl oprávněn vyzvati opovídatel, by tuto příslušnost prokázal, pokud se týče, nemohl-li by tak učiniti, jsa cizincem, by vykázal vzájemnost. To plyne již z předpisů § 33 obč. zák. a čl. 1 obch. zák. Kupec plného práva jest podle čl. 19 obch. zák. ovšem povinen, by svou firmu opověděl k zápisu do obchodního rejstříku. Musí tak učiniti i cizinec, provozuje-li v tuzemsku po živnostensku obchody ve větším rozsahu (§ 7 uvoz. zák. k obch. zák. podle úpravy zákonem ze dne 30. června 1921, čis. 260 sb. z. a n.). Při tom jest lhostejno, zda

byl živnostenským úřadem k provozu obchodní živnosti připuštěn po průkazu vzájemnosti ve smyslu § 8 (1) živnost. řádu, či výjimečně zemským politickým úřadem bez průkazu vzájemnosti (§ 8 čís. 2 živn. řádu), neboť podmínky zápisu do obchodního rejstříku posuzuje rejstříkový soud zcela samostatně (čl. II. obch. zák.). U kupce cizozemce jest však další podmínkou zápisu do obchodního rejstříku také průkaz vzájemnosti ve smyslu § 33 obč. zák. a čl. 1 obch. zák. Žádá-li tedy rejstříkový soud tento průkaz, jest se tomu podrobiti bezpodmínečně pod následky čl. 26 obch. zák. a § 12 uvoz. zák. k obch. zák. Nebyla-li by vzájemnost prokázána, nedojde ovšem k zápisu do obchodního rejstříku.

Čís. 8438.

Podle §§ 918—920 obč. zák. nelze proti vůli druhé strany ustoupiti od smlouvy již splněné.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1928, Rv I 35/28.)

Firma L. koupila od B-a patřící mu nájem lesa po předchozích výjednáváních a po prohlídce hranic lesa ze kupní cenu 14.000 Kč k dalšímu živnostenskému zcizení, při čemž kupitel poskytl závdavek 500 Kč. Porážení a srovnání dříví měl obstarati B., začez měl dostati jako odměnu pařezy a klestí poražených stromů. Kupující zaplatila v květnu 1926 prodávajícímu další částku 3.500 Kč. B. do konce května 1926 skutečně prodané dříví porazil. Ohledně oklestění a ohledně pařezů došlo mezi stranami k nesrovnalostem, jež vedly k tomu, že firma L. pro domnělé poškození B-em dopisem ze dne 29. května 1926 odstoupila od smlouvy. Ve sporu, o nějž tu jde, domáhal se B. na firmě L. zaplacení zbytku kupní ceny, firma L. pak žalobou navzájem na B-ovi vrácení splátek na kupní cenu a náhrady škody. Procesní soud první stolice vyhověl žalobě B-a a zamítl žalobu navzájem firmy L. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatelka opřela svou obranu ve hlavním sporu (o zaplacení zbytku kupní ceny) a svou vzájemnou žalobu (o vrácení splátek na kupní cenu a o náhradu škody) o tvrzení, že žalobce uřezal prodané kmeny i při pařezech i při vrscích ve větší míře, než byl podle smlouvy oprávněn, že kmeny nemůže již nastavit, že koupené dříví jest v tomto stavu pro žalovanou nepotřebné a že z tohoto důvodu ustoupila od smlouvy dopisem ze dne 29. května 1926. Podle toho opřela se žalovaná o předpis § 920 druhá věta obč. zák., který upravuje případ, kde bylo splnění smlouvy částečně zmařeno zaviněním zavázaného a kde druhá strana nemá podle povahy a podle účelu obchodu zájmu na částečném